

Zásady ochrany pro zajištění bezpečí dětí zapojených do akcí Prague Pride

Úvod

Tento dokument popisuje zásady ochrany pro zajištění bezpečí dětí v České republice, které jsou zapojeny do akcí a projektů Prague Pride (dále jen „PP“). Tento dokument je platný v období od ..

Dokument nastavuje několik opatření, díky kterým bude zajištěno, že

- 1) Všechny aktivity a projekty budou realizovány tak, aby byly zajištěna práva a bezpečí dětí
- 2) Všichni pracovníci a spolupracující osoby zapojené do akcí a projektů PP nezpůsobí dětem žádnou újmu nebo je nevystaví žádnému riziku újmy
- 3) Všichni pracovníci a spolupracující osoby zapojené do akcí a projektů PP jsou si v rámci realizace vědomi důležitosti práv dětí a zajištění jejich bezpečí
- 4) Veškeré obavy o bezpečí dětí, které by pracovníci a spolupracující osoby zapojené do akcí a projektů PP zaznamenali, budou oznámeny příslušným autoritám

Základní vymezení

Zásady ochrany o zajištění bezpečí dětí (dále jen „Zásady“) obsahují základní principy, pokyny a postupy, kterými se budou řídit jednotlivci i spolupracující organizace, které pracují s dětmi v rámci jednotlivých aktivit a projektů realizovaných PP, ale i mimo něj. Záměrem těchto zásad je postupné včlenění do všech organizací České republiky, pracujících s dětmi v rámci nastavených aktivit a projektů PP – zejména pak LGBTQI+.

Zásady navazují na mezinárodní právní předpisy chránící děti (Úmluva o právech dítěte), právní předpisy České republiky (zákon o sociálně-právní ochraně dětí, trestní zákoník) a další důležité dokumenty Evropské unie (Evropská směrnice proti pohlavnímu zneužívání dětí a pornografie) a České republiky, věnující se ochraně a způsobu ochrany dětí (Národní strategie ochrany práv dětí).

Povinnost postupovat podle těchto Zásad se vztahuje na všechny osoby, které se v České republice podílejí na akcích a projektech PP, ať už se věnují přímé nebo nepřímé práci s dětmi.

Všichni pracovníci a spolupracující osoby zapojené do akcí a projektů PP (dále jen „pracovníci“) jsou povinny si dokument Zásady nastudovat, včetně jeho příloh a následně podepsat prohlášení o dodržování pravidel a postupů z něho vyplývajících (viz. Příloha č. 1). Zásady jsou platné pro všechny pracovníky, a to bez ohledu na formu pracovních vztahů.

Podepsaná prohlášení o dodržování pravidel a postupů, včetně příloh budou v elektronické podobě uložena na pevném disku PP ... (doplnit, kde přesně), ve složce založené pro tyto účely.

Definice pojmů

Dítě

Každá lidská bytost mladší 18ti let definovaná čl. 1 Úmluvy o právech dítěte.

Zajištění bezpečí

Zahrnuje odpovědnost za nastavení účinných strategií a postupů, aby:

- Proaktivně se zabránilo vystavování dětí riziku újmy, ke kterému by došlo na základě kontaktu s organizací nebo spolupracujícími subjekty
- Všichni pracovníci byli proškoleni tak, aby jim bylo jasné, jak rozpoznat znaky újmy.
- Zajištění, že podněty od dětí budou brány PP vážně a že jsou v případě potřeby nahlášeny příslušným orgánům dle právních předpisů České republiky

Újma

Jakýkoli významný dopad na tělesnou, psychickou nebo emoční pohodu dítěte.

Ublížení a zneužití

Čin, který může mít negativní vliv na pocit bezpečí a blaha dítěte. Může být způsobeno záměrně i neúmyslně. Zneužití je forma ublížení.

Zneužití je forma ublížení, které je závažné, významné a trvající s vysokou pravděpodobností trvalých následků takového činu na zdraví a psychickém vývoji osoby, která je obětí zneužívání

Zneužívání dítěte

Jakákoli forma tělesného nebo psychického násilí, pohlavního zneužívání, zanedbávání nebo nedbalého zacházení, trýznění, vykořisťování nebo jiného podobného zneužívání, které má za následek přímé nebo potencionální ublížení dítěti, které poškozuje zdraví dítěte, život dítěte nebo jeho vývoj a důstojnost.

Sociálně-právní ochrana dětí (SPOD)

Tvoří nedílnou součást zajištění bezpečí dítěte a odkazu na konkrétní instituci a kroky, při řešení konkrétního podnětu, pokud se nějaké dítě nachází v ohrožení z důvodu kontaktu s pracovníky organizace nebo jejich spolupracujícími osobami, jejich partnery i dalšími fyzickými osobami, při výkonu nějaké činnosti, v průběhu nějakého projektu nebo aktivit. Jde také o postup v případě dalších rizik, kterými může být konkrétní dítě vystaveno ze strany osob, které se vyskytují v okolí ohrožených dětí, pokud je takové dítě ztotožněno.

Základní principy pro rozhodování a jednání zajišťující bezpečí dětí

Důstojnost a hodnota dítěte

Všechny děti jsou chráněny bez ohledu na svůj věk, postižení, pohlaví, rasu, náboženské vyznání, sexuální orientaci, identitu nebo sociální a finanční situaci

Právo dítěte na participaci

Každé dítě musí mít právo svobodně vyjadřovat svůj názor, přání a pocity a podílet se na rozhodování o záležitostech, které se jich přímo týkají. Je důležité, aby děti k zajištění tohoto práva měli dostatek prostředků, prostoru, příležitosti a byla ověřována jejich zpětná vazba.

Zajištění bezpečí je odpovědností všech

Znalosti potřebné pro zajištění bezpečí dětí jsou pracovníkům předávány formou seznámení se Zásadami. Pracovníkům, kteří pracují s dětmi přímo a dlouhodobě jsou znalosti a dovednosti předávány formou dalších školení.

Transparentnost

Interní politiku odpovědnosti a transparentnosti zaměřeného na bezpečí dětí dodržují všichni pracovníci. Při podezření na újmu dětí je třeba, aby pracovníci zajistili bezpečí na základě rychlé identifikace problému nebo jeho oznámení příslušné autoritě. Následně jsou podniknuty adekvátní kroky k nápravě. PP prosazuje politiku otevřenosti a klade důraz na závažnost jednotlivých událostí. Vytváří transparentní prostředí, při kterém dítě může o nebezpečí informovat.

Role a odpovědnost jednotlivých osob

Všechny osoby zapojené do aktivit a projektů PP bez ohledu na jejich pracovní právní vztah se musí vůči dětem chovat vhodným způsobem a nesmí zneužívat moc, kterou jim poskytuje jejich status osoby nebo autorita. Povinností všech je chovat se k dětem v souladu s právem dítěte na důstojnost a hodnotu dítěte.

Všichni pracovníci jsou si vědomi své odpovědnosti zajištění bezpečí. Pokud by docházelo k porušení některých postup, je povinností osoby upozornit příslušného vedoucího aktivitu nebo projektu PP, který je k tomu interními předpisy určen. Všichni pracovníci jsou povinni v případě zjištění porušení ochrany bezpečí dítěte bezodkladně kontaktovat vedoucího nebo pověřenou osobu.

Vedoucí aktivitu nebo projektu je povinen, aby bylo postupováno v souladu s těmito Zásadami a postupy a dohlíží na jejich implementaci. Povinností vedoucího je zajistit seznámení a proškolení pracovníků se Zásadami, tak jak je v tomto dokumentu uvedeno. Pokud se vedoucí dozví, že se pracovník dostal do situace, která porušuje tyto Zásady nebo bylo/je/bude na tuto osobu vzneseno jakékoli obvinění/stížnost ve spojitosti se zajištěním bezpečí je povinen zajistit kroky k zajištění ochrany bezpečí dětí a vyvodit příslušné

personální důsledky, pokud je k tomu oprávněn. Pokud k takovému kroku není oprávněn, je povinen o situaci informovat oprávněného vedoucího, který je povinen tyto kroky zajistit.

V případě zjištěného porušení ochrany bezpečí dětí, podezření na toto porušení nebo stížnosti na chování pracovníka je povinen odpovědný vedoucí pracovník nahlásit bezodkladně konkrétní případ pověřené osobě pro zajištění bezpečí dle přílohy č. 2 a zajistit, aby se pracovník do rozhodnutí o dalším postupu nedostal do přímého i nepřímého kontaktu s dětmi.

Pověřená osoba pro zajištění bezpečí (dále jen pověřená osoba) je osoba jmenovaná organizací, která je odpovědná za prosazování, řešení a implementaci nejvhodnějších postupů v souladu se Zásadami. Je vyžadováno, aby tato osoba měla znalost místní i mezinárodní legislativy spojené se zajištěním bezpečí dětí. Její povinností je spravovat příslušnou administrativu. Pověřená osoba připravuje aktualizaci zásad, která je následně schvalována dle interních předpisů organizace odpovědnými osobami. Úkolem pověřené osoby je:

- Provedení prvotního vyhodnocení při oznámení konkrétního případu ohrožení bezpečí dětí. V případě zjištění podezření na jednání v rozporu s právními předpisy uskutečnit nahlášení příslušným orgánům (do 24 hodin). V případě, kdy dle prvotního vyhodnocení nejde o případ nutný k nahlášení příslušným orgánům nebo jde o případ, kdy takový případ nelze oznámit, jelikož není známo konkrétní dítě je povinen po dalším vyhodnocení pověřený pracovník postoupit oznámení s návrhem na další postup odpovědným osobám v organizaci dle interních předpisů.
- Provést, s ohledem na zajištění bezpečí dítěte pohovor s pracovníkem a dalšími odpovědnými osobami a vyhodnotit další postup.
- Radit pracovníkům pracovníkům ohledně dodržování daného postupu při zajištění bezpečí nebo radit pracovníkům o dalším postupu v případě, kdy oznámení o porušení bezpečí sdělí samo dítě a netýká se pracovníka.
- Zajištění řádného zápisu a uložení záznamů spojených s případy narušení bezpečí ze strany pracovníků
- Informování vedoucího a dalších odpovědných osob o případech spojených s bezpečím dětí se zřetelem k důvěrnosti informací

Nahlašující osoba je povinna:

- V souladu s přílohou č. 2 nahlásit případ ohrožení dítěte.
- Zaznamenat rozhovory a všechny podniknuté kroky týkající se případu na základě svého statutu a autority. Tyto záznamy postoupit bezodkladně pověřené osobě za zajištění bezpečí
- Zachovat mlčenlivost a postupovat podle pokynů pověřeného pracovníka pro zajištění bezpečí a v souladu s pokyny zásad pro nakládání citlivých údajů týkajících se dětí.
- Bezodkladně sdílet veškeré nové informace k případům, které byly nahlášený jako narušení bezpečí dětí s pověřenou osobou pro zajištění bezpečí.

Prevence

Nábor pracovníků

Za účelem prevence možného ohrožení bezpečí dětí PP při jakémkoli náběru pracovníků, bez ohledu na pracovní právní vztahy zaměřuje svoji pozornost na výběr pracovníků a osob, se kterými spolupracuje. Všichni pracovníci jsou povinni při výběru vyplnit prohlášení (Příloha č. 1). Při odmítnutí vyplnění prohlášení nebo zjištění jeho nepravdivosti nemůže být osoba pracovníkem. Povinnost platí i pro pracovníky spolupracujících subjektů, kteří pracují v rámci projektu nebo aktivity s dětmi.

U pracovníků PP, kteří jsou v rámci aktivity nebo projektu v přímém a dlouhodobém záměrném kontaktu s dětmi (aktivity a projekty pro děti) jsou vedeny pohovory zaměřené na kompetence. To platí i pro pracovníky, kteří budou vedoucími pracovníky a budou se tak podílet na implementaci Zásad. U těchto nových pracovníků je dohlíženo na objasnění pauzy mezi zaměstnáními, pokud pracovali s dětmi a na objasnění možných rizikových skutečností.

Vzdělávání, Školení

Všichni pracovníci bez ohledu na pracovní právní vztah jsou povinni před podpisem dokumentu o spolupráci povinni se seznámit se Zásadami a navazujícími přílohami a stvrdit podpisem, že těmto Zásadám porozuměli a souhlasí s nimi. Informace jsou dostupné všem pracovníkům aktivit a projektu, včetně spolupracujících subjektů. Vedoucí je povinen zajistit seznámení a podpis dokumentů s ověřením jejich pochopení a následné předání pověřené osobě.

Pracovníci, kteří jsou v rámci aktivit a projektu při výkonu jejich pracovní náplně záměrně v přímém kontaktu s dětmi a vedoucí jsou povinni absolvovat úvodní školení a opětovné proškolení, a to jednou za 3 roky. Pověřená osoba provádí pravidelné posouzení Zásad a tím zajistí dohled nad řádnou implementací.

Práce s fotografií a osobními příběhy

Jednotlivci a organizace, spolupracující organizace zajistí, aby bylo s fotografiemi dětí a jejich osobními příběhy nakládáno bezpečným a etickým způsobem. V případě zveřejnění osobního příběhu s identifikačními znaky dítěte jsou povinni vyžádat si předchozí souhlas dítěte, pokud je starší 15ti let. Pokud jde o dítě mladší 15ti let i souhlas zákonného zástupce, pokud je to možné.

Pokud dítě nebo jeho zákonný zástupce informují o tom, že nechtějí aby jejich fotografie nebo osobní příběh byl zveřejněn nebo byl smazán je organizace povinna tomuto vyhovět do 48 hodin od oznámení.

Bezpečnost a ochrana dat

Jednotlivci a organizace, spolupracující organizace nakládají s daty v souladu s Evropským nařízením pro ochranu dat (GDPR) a zavazují se chránit citlivé a identifikační údaje o dětech.

Jsou povinny zajistit, aby přístup k těmto datům byl omezen v souladu s GDPR a interními postupy (viz. Níže pravidla chování).

Pokud jsou shromažďovány citlivé a identifikační údaje o dítěti je povinností informovat dítě o důvodu shromažďování konkrétních dat, možnosti odmítnout toto shromažďování nebo požádat o vymazání těchto dat. Pokud dítě nebo zákonný zástupce požádá o výmaz dat, musí tomu být vyhověno a data vymazána. Pokud dítě odmítne poskytnout data nebo citlivé údaje nemůže to být důvodem k odmítnutí poskytnutí aktivity, pokud by tomu nebránily zákonné důvody.

Pravidla chování

- Klíčovým principem projektů a aktivit PP, kde se nachází nebo se pracuje s dětmi je ochrana jejich bezpečí a posilování jejich práv.
- Nejsou tolerovány žádné způsoby pochybení, ublížení dětem, ohrožujících nebo nekalých praktik, které by mohly vzniknout špatným návrhem nebo řízením aktivit a projektů organizace nebo pracovníků. Veškeré aktivity a projekty jsou vždy vypracovávány a posouzeny v souladu s těmito Zásadami
- Děti zapojené do aktivit a projektů budou v maximální možné míře chráněny před rizikem násilí, zneužití, diskriminace, psychického zranění či jiného poškození (např. nalomení soukromí)
- Veškeré nelegální, nebezpečné nebo násilné chování vůči dětem je zakázáno. Násilným chováním je zahrnuto jakékoli fyzické, psychické a emoční (např. ponižování, znevažování, diskriminace, vyloučení). Jakékoli takové chování má za následek okamžité odstavení pracovníka z výkonu práce s dětmi a následné prošetření.
- Každé dítě zapojené do projektu nebo aktivit organizace bude informováno o právu informovat o narušení vlastního bezpečí nebo bezpečí někoho jiného ze strany pracovníka nebo jiné fyzické osoby a to i se základním postupem, co se bude v případě takového oznámení dále dít. Každé dítě má právo podat stížnost na chování pracovníka.
- V aktivitách, kde jsou přímo zapojeny děti je povinností v rozhovoru zajišťovat a zjišťovat jejich zpětnou vazbu a přihlídnout k právu dítěte vyjádřit svůj názor a být vyslyšeno. Je zakázáno tomuto právu zamezovat nebo ho omezit.
- Veškeré informace získané od dětí obsahující citlivé a identifikační údaje jsou oprávněným pracovníkem zabezpečeny v souladu s GDPR. Získávaná citlivá data s identifikačními údaji, pokud neslouží práci konkrétního pracovníka s dítětem jsou uchována na bezpečném disku..... Pokud jsou data shromažďována v rámci práce konkrétního pracovníka s dítětem odpovídá za jejich uchování tento pracovník. Tento je povinen informovat jednou za půl roku a způsobu jejich uchování a v případě bezpečnostního narušení bezodkladně informovat pověřenou osobu.
- Při fotografování, natáčení, nahrávání či jiném pořizování citlivých a osobních záznamů o dětech jsou nastavena vhodná bezpečnostní pravidla vycházející z GDPR. Aby mohlo k takovému pořízení docházet, musí být toto schváleno pověřencem a oprávněnou osobou. Organizace musí umět zdůvodnit nutnost pořízení dat. Dále je povinností PP zajistit souhlas s pořízením těchto dat ze strany dětí nebo zákonných

zástupců, pokud jsou tato data získávána záměrně. Dítě nebo zákonný zástupce musí být informován o možnosti odmítnutí, nesouhlasu a způsobu vymazání dat.

- Kdokoli má podezření, že může dojít nebo dochází k narušení bezpečí dítěte, dítě je zneužíváno, je mu ubližováno, je vůči němu činěno nevhodné chování nebo o se o tomto tato osoba dozví od někoho jiného, je povinností tuto skutečnost nahlásit (příloha č. 2). Pracovníci nenesou odpovědnost za prošetření, potvrzení nebo stanovení závažnosti způsobu ohrožení bezpečnosti dítěte a důvěryhodnosti dítěte. Pokud má pracovník jakoukoli otázku k postupu nebo k případu zajištění bezpečí, je mu k dispozici vedoucí nebo pověřený pracovník. Pracovník nesmí vést rozhovor s dítětem, pokud k tomu není zmocněn v rámci své pracovní pozice. Základní zásady:
 - o Neudávám tempo rozhovoru s dítětem – nezjišťuji podrobnosti, pokud zjistím možné porušení bezpečí dítěte zastavuji rozhovor a vysvětluji další postup.
 - o Zajistím dítěti bezpečí a osobu, která s ním bude
 - o Neslibuji dítěti něco, co nemůžu splnit
 - o Neslibuji mlčenlivost a vysvětluji další postup dítěti
 - o Ujišťuji dítě, že se jsou v organizaci lidé, kteří se mu budou věnovat a situaci řešit
 - o Vysvětluji předání získaných informací odpovědné osobě
 - o Po rozhovoru si vše zapište a předejte bezodkladně vedoucímu (viz. Příloha č. 4)

Pokud je pracovník oprávněný k vedení rozhovoru s dítětem, postupuje podle nastavených pravidel své pracovní pozice.

Ohlašování

V případě zjištění podezření na porušení bezpečí dítěte, které může být porušením právních předpisů je pověřený pracovník povinen takovou skutečnost oznámit příslušným orgánům odpovědným za jejich prošetření a odpovědným osobám v rámci organizace.

Pracovník, který je podezřelý z porušení bezpečí dítěte, které může být porušením právních předpisů je okamžitě zbaven možnosti práce s dětmi do ukončení správního nebo právního řízení. O dalším postupu rozhoduje vedoucí nebo oprávněný pracovník.

V případě, kdy je zjištěno podezření na porušení bezpečí dítěte/stížnosti na chování pracovníka, které není porušením právních předpisů bude s pracovníkem vedeno interní řízení ve spolupráci s pověřeným a odpovědným zaměstnancem. Do ukončení řízení a výsledku nesmí pracovník pracovat s dětmi.

Implementace zásad

Všichni pracovníci jsou povinni se řídit těmito Zásadami a postupy, které jsou v nich popsány. Všichni pracovníci jsou povinni se řídit vytvořenými přílohami k těmto Zásadám a seznámit se s jakoukoli změnou Zásad nebo příloh.

Pokud pracovník odmítne tyto zásady potvrdit svým podpisem nebo tento svůj souhlas odvolá, automaticky to znamená, že se nemůže podílet na aktivitách a projektech práce s dětmi. Toto platí pro všechny pracovníky bez ohledu na pracovně právní vztah.

Pokud je pracovníkem dítě starší 15 let, v souladu správními předpisy dopadají na něj práva dítě i povinnosti těchto zásad. V takovém případě je právem PP získat od dítěte citlivé údaje sloužící k uzavření pracovního vztahu a tyto údaje jsou chráněny v souladu s GDPR včetně práv a povinností z GDPR a těchto Zásad vyplývajících.

Zásady a přílohy jsou schváleny pověřenou osobou a oprávněnou osobou.

PP bude v rámci svých projektech a aktivitách tyto Zásady dodržovat a snažit se o jejich začlenění i do dalších projektů a aktivit v rámci své osvětové a další odborné činnosti.

Platné od 27. března 2023

Veronika Dočkalová

Místopředsedkyně